

” Uzņēmēju līdzdalība ir īpaši vēlama stratēģiskās partnerības projektos un prakses vietu nodrošināšanā citu ES valstu augstākās un profesionālās izglītības mācību iestāžu studentiem,

Ennata Kivriņa, Valsts izglītības attīstības aģentūras ES izglītības programmu direktore

11

Gaida atplestām rokām

Uzņēmēju piesaiste Erasmus+ programmām ir viena no VIAA prioritātēm, uzņēmēji norāda uz pārlieku lielo birokrātiju

Lai arī uzņēmējiem būtu kāds plus vai ieguvums no Erasmus+, viņiem tiek piedāvātas dažādas iespējas piedalīties gan mācību mobilitātē (profesionālajā un augstākajā izglītībā) un stratēģiskajā partnerībā (skolu, pieaugušo, augstākajā un profesionālajā izglītībā), gan zināšanu apvienības (augstākajā izglītībā) un nozaru prasmju apvienības (profesionālajā izglītībā). 2015. gadam Erasmus+ projektiem EK ir piešķirusi 12,03 miljonus eiro. Pērn Erasmus+ kopējais finansējums bija 12,56 miljoni eiro.

Jāņem praksē

Pēc savas būtības Erasmus+ programma nav paredzēta tieši uzņēmējiem, tā ir ES programma izglītības, mācību, jaunatnes un sporta jomās laika posmam no 2014. līdz 2020. gadam, taču bez viņu iesaistes nav iespējams īstenot nedz augstākās, nedz profesionālās izglītības programmas, saka Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) ES izglītības programmu direktore Ennata Kivriņa. Tikai ar uzņēmēju atbalstu izglītības procesā ir iespējams iegūt prasmes un iemaņas, kas ir nepieciešamas darba tirgū, tādejādi mazinot plaisu starp izglītības piedāvājumu un darba tirgus vajadzībām. Viņu līdzdalība ir īpaši vēlama stratēģiskās partnerības projektos un prakses vietu nodrošināšanā citu ES valstu augstākās un profesionālās izglītības mācību iestāžu studentiem. Gada laikā aptuveni 2000 Latvijas augstāko mācību iestāžu studentu dodas dažādos projektos uz ES valstīm, 600 no viņiem tur iziet dažādas prakses, bet Latvijā ierodas četras reizes mazāk ārvalstu studentu. Viņa norāda, ka Latvijā ir daudzas nozares, piemēram, farmācija, auglīkopība un IT, kuru pārstāvētie uzņēmumi – gan lielle, kam mazie – varētu uzņemt prakšē ārvalstu studentus.

E. Kivriņa uzskata, ka uzņēmējiem vajadzētu būt aktīviem un iesaistīties Erasmus+ projektos, rezultātā tiktu celts kopējais izglītības līmenis valstī un uzņēmēji gūtu starptautisku sadarbības pieredzi. Savā ziņā dalība Erasmus+ projektos varētu tikt saistīta arī ar uz-

ņēmēju korporatīvo sociālo atbildību. Šobrīd VIAA mēģina uzrunāt uzņēmējus piedalīties Erasmus+ projektos ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras starpniecību, kā arī plāno sākt ciešāku sadarbību ar Latvijas Darba devēju konfederāciju uzņēmēju piesaistē. Nozīmīga loma uzņēmēju līdzdalībai Erasmus+ projektos ir nozaru asociācijām.

Veicinās iesaisti

2014. gadā Erasmus+ profesionālās izglītības mobilitātes projektus, kas tiek organizēti prakšu vadītājiem, īstenoja pieci uzņēmumi, šo projektu kopējais finansējums bija 58,8 tūkst. eiro, informē VIAA. Tāpat pērn organizētas deviņas stratēģiskās partnerības – piecas profesionālajā izglītībā, divas skolu izglītībā, bet pa vienai pieaugušo un augstākajā izglītībā, kopējā līgumu kopsumma bija aptuveni 3,9 miljoni eiro. Latvijā uzņēmēju iesaiste ir samērā neliela. EK izglītības projektu kvalitātes standartī paģēr, lai līdz 2020. gadam augstākās izglītības stratēģiskās partnerības projektos būtu iesaistījusies vismaz 60% uzņēmēju, profesionālās izglītības projektos – vismaz 50%, pieaugušo izglītības programmās – vismaz 20%, bet skolu programmās – vismaz 10% uzņēmēju, norāda E. Kivriņa.

2015. gadā VIAA plāno augstākās izglītības stratēģiskās partnerības projektos piesaistīt 20% uzņēmēju, profesionālās izglītības projektos – 25%, pieaugušo izglītības programmās – 12%, bet skolu programmās – 5% uzņēmēju. Erasmus+ konkursi tiek izsludināti vienu reizi gadā – rudenī, konkursa sludinājumus publicē EK Erasmus+ un VIAA mājaslapā, projektu iesniegumu iesniegšana notiek vienu reizi gadā – pavasarī. DB jau rakstīja, ka sākot no 1. jūnija, Erasmus+ projektu apvēršni ievērojami paplašinājās, arī uzņēmēji var doties mobilitātē ne tikai uz ES valstīm, kandidātvalstīm un Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm, bet arī uz Āzijas, Ziemeļamerikas, Latīņamerikas, Dienvidāfrikas un Rietumbalkānu reģionu valstīm.

Kristīne Stepiņa

Šogad VIAA cer augstākās izglītības stratēģiskās partnerības projektos piesaistīt 20% uzņēmēju, profesionālās izglītības projektos – 25%, pieaugušo izglītības programmās – 12%, bet skolu programmās – 5% uzņēmēju.

VIEDOKLIS

Pārāk liela birokrātija

Solvita Lapiņa, kokapstrādes uzņēmuma SIA Mars projektu koordinatore:

” Lai uzzinātu, kā vislabāk organizēt ārvalstnieku praksi mūsu uzņēmumā, Erasmus+ mācību mobilitātes projekta ietvaros pagājušā gada nogalē un šī gada sākumā divi mūsu uzņēmuma darbinieki tika nosūtīti pieredzes apmaiņai uz Portugāli un Lielbritāniju. Projekta partneri bija Associação Intercultural Amigos da Mobilidade (Portugāle) un Severn Vale Academy (Lielbritānija). Tika iegūta vērtīga pieredze un jaunas zināšanas par to, kā uzņēmumi strādā citās Eiropas valstīs gan profesionālajā jomā, gan pedagoģijā prakšu nodrošināšanai, kā tiek organizētas mobilitātes un uzņemti starptautisko prakšu studenti. Tāpat tika iegūti jauni kontakti dažādu līmeņu un sfēru kokapstrādes uzņēmumos, ar kuriem var dalīties pieredzē. Kā negatīvos aspektus varētu minēt ilgo projekta apstiprināšanas gaitu, kā arī neskaitītu par termiņiem un dokumentiem, nebija informācijas par to, kad tiks ieskaitīts avansa maksājums, kad jāiesniedz gala atskaite u.c. Vēl joprojām neesam saņēmuši pēdējos maksājumus, kas segtu mūsu ieguldītos līdzekļus. Domāju, ka pastāv pārāk liela birokrātija, kas uzņēmējiem mazina vēlmi piedalīties šajos projektos, jo tie prasa pārāk daudz laika. Mūsu projekta kopējais budžets bija 9550 eiro, kas lielā mērā sedza visus nepieciešamos izdevumus.

Lielisks veids, kā turpināt iesākto

Andris Sekacis, Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācijas padomnieks starptautiskajā sadarbībā:

” Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija (MASOC) ir viens no 12 nozares prasmju apvienības partneriem vienīgajā Erasmus+ projektā Prasmju metālapstrādē un elektrosektorā (Skills in Metal and Electro Industry Job SkillME). Projekta, kurš sākas pērnā gada 1. novembrī un noslēgsies 2017. gada 31. oktobrī, partnervalstīs ir Slovēnija, Slovākija un Horvātija. Latvijas partneri ir MASOC, Rīgas Tehniskā koledža un Valsts izglītības satura centrs. Galvenais projekta mērķis ir veikt izpēti partnervalstīs par trūkstošajām prasmēm metālapstrādē un elektrosektorā, kā rezultātā šajā nozarē izstrādāt vienotu un salīdzināmu Eiropas līmeņa programmu. Tāpat atbilstoši noteiktajam vajadzībām tiks izstrādātas mācību programmas nepieciešamo prasmju apgūvei. Paredzams, ka projekta gaitā taps papildu specializācijas kurss Rīgas Tehniskās koledžas mācību programmai. Šobrīd MASOC piedalās arī citā – stratēģiskās partnerības projektā Kvalitatīva prakse darba tirgū, kas tiek organizēts Erasmus+ projekta ietvaros. MASOC ir piedalījies vēl divos Erasmus+ projektu konkursos un šobrīd gaida rezultātus. Tiem, kuri apsver domu piedalīties šāda veida projektos, iesaku pārliecināties, vai projekts saskan ar ikdienas darbu. Šādi projekti var lieliski papildināt iesākto, taču diez vai būs efektīvi, iesākot kaut ko pilnīgi jaunu. Kā projekta minusus jeb sava veida izaicinājumus varu minēt komplicēto partneru un projekta struktūru, finansējuma nosacījumus un atskaišu kārtību.